



## **Kriminaalmenetlusõiguse revisjoni läbiviimise tegevuskava (2016-2017)**

Seisuga 25.01.2017

Projekti kestus: **01. jaanuar 2016 – 30. juuni 2017 (18 kuud)**

## Sisukord

1. Revisjoni üldine juhtimine .....	3
2. Huvigruppide teavitamine ja kaasamine .....	4
3. Koostöö komisjoniga .....	4
4. Tegevuskava loomine ja töörühma komplekteerimine .....	5
5. Tegevuskava ja kontseptsiooni ettepanekud ning probleemide kaardistamine .....	6
6. Probleemide analüüs ja edasise tegevuse täpsustamine .....	7
7. Väljatöötamiskavatsuse koostamine .....	7
8. VTK kooskõlastusring ja laekunud kommentaaride arutamine töörühmas, vajadusel vastuste arutamine komisjonis.....	8
9. Eelnõu ja seletuskirja koostamine.....	8
10. Tulemuste analüüs ja edasise tegevuse täpsustamine .....	8
11. Eelnõude täiendamine .....	9
12. Mõju hindamine .....	9
13. Seaduseelnõu ja selle seletuskirja korrigeerimine ministeeriumis, keele- ja normikontrolli teostamine ning eelnõu saatmine kooskõlastamisele.....	10
14. Eelnõu menetlemine Vabariigi Valitsuses ja Riigikogus. Vajadusel üleskerkinud küsimuste lahendamine töögrupi juhi ja liikmete poolt.....	10
15. Revisjoni läbiviimise eelarve .....	11
16. Revisjoni graafiline ajakava .....	12

# 1. Revisjoni üldine juhtimine

## Eesmärgid:

- 1) revisjoni eesmärkide kvaliteetne täitmine (analüüside ja eelnõutekstide valmimine) ning ajakava järgimise tagamine;
- 2) kvaliteedijuhtimine ning protsessi sujuva ja tõrgeteta toimimise tagamine. Võimalike riskide maandamine;
- 3) strateegiliste otsuste tegemine koostöös Justiitsministeeriumi, revisjonikomisjoni ja töögrupi liikmetega. Otsused on läbipaistvad ning lähtuvad revisjoni parimatest huvidest;
- 4) töögrupi liikmete, revisjoni komisjoni ja Justiitsministeeriumi kriminaalmenetluse revisjoni alase tegevuse toetamine;
- 5) konfliktide juhtimine ning tõusetuvate probleemidega kiire ja efektiivne tegelemine;
- 6) Justiitsministeeriumiga tiheda koostöö tagamine ning pideva info jagamine protsessi käigust. Konsultatsioonid juhtivate siseriiklike (ja vajadusel rahvusvaheliste) ekspertidega;
- 7) töögrupi sisese ja välise suhtluse edendamine;
- 8) koostöös Justiitsministeeriumiga efektiivse ja kulupõhise finantsjuhtimise elluviimine.

## Tulemused:

- 1) kvaliteetne ning kaasaegne kriminaalmenetluse toimumise õiguslik raamistik, mis lähtub ressursside kokkuhoiust ja kriminaalmenetluse mõistliku ajaga toimumise eesmärgist ning ühildub Eesti, EL ja rahvusvahelise õigusega. Võimalikult suurel määral on arvestatud huvigruppide seisukohtadega;
- 2) tähtaegadest on kinni peetud ning riskid ja konfliktid on tulemuslikult juhitud;
- 3) töögrupi sisene ja koostöö Justiitsministeeriumi ning komisjoniga on olnud tulemuslik;
- 4) infovahetus on olnud toimiv;
- 5) finantsjuhtimine on olnud efektiivne ja kulupõhine.

## Ajakava:

- revisjoni üldine juhtimine kestab 18 kuud (revisjoni I etapp).

## 2. Huvigruppide teavitamine ja kaasamine

### Eesmärk:

- erinevatelt ekspertidelt ja avalikusest ning huvigruppidele (politsei, kohus, prokurörid, advokaadid, notarid, kohtutäiturid, pankrotihaldurid, Juristide Liit, Õiguskantsleri kantselei, kannatanute ja kuriteoohrvite kaitse organisatsioonid, RIK, RIA, ITL jt.) tagasiside saamine. Selleks on vajalik korraldada ümarlaudu, seminare ja kohtumisi ning teha eelnõutekstid ja analüüsid kättesaadavaks.

### Tulemus:

- avalikkuse, huvigruppide ja ekspertide arvamuste pinnalt täiendatud regulatsioon.

### Ajakava:

- kestab 18 kuud (kogu revisjoni I etapi periood).

## 3. Koostöö komisjoniga

### Eesmärk:

- tagada tihe ja sisuline koostöö ekspertidest koosneva komisjoniga.

### Tulemus:

- komisjoni soovitused on parimal võimalikul moel ellu viidud.

### Ajakava:

- kestab 17 kuud (algab jaanuar, 2016).

## 4. Tegevuskava loomine ja töörühma komplekteerimine

### Eesmärgid:

- 1) tegevuskava esimese versiooni väljatöötamine;
- 2) parimate olemasolevate kriminaalmenetluse ja sellega seonduvate valdkondade ekspertide identifitseerimine ja kaasamine selliselt, et töörühmas oleksid esindatud erinevad perspektiivid, valdkonnad ja kompetentsid;
- 3) töögrupi loomisel võetaks arvesse võrdse kohtlemise vajadust lähtudes soolistest, vanuselistest ja muudest tunnustest. Isiku töögruppi kaasamisel on siiski määravaks tema erialane kompetents;
- 4) sobivate kandidaatidega läbirääkimine selgitamaks nende kompetentsi, nägemust ja pühendumissoovi ja võimalust ka realselt panustada. Kokkulepete sõlmimine;
- 5) ühise nägemuse loomine töörühma liikmete hulgas protsessi eesmärkide, väljundite ja koostöö osas. Igal töörühma liikmel peab olema selge, et ta vastutab nii enda konkreetse tööloigu kui ka lõpptulemuse eest;
- 6) efektiivsetes kommunikatsioonivõimalustes kokkuleppimine, mis hõlmab suhtlust nii sidevahendite vahendusel kui ka vahetult koosolekutel.

### Tulemused:

- 1) tegevuskava esimene versioon on loodud;
- 2) parimad eksperdid on identifitseeritud ning nendega on läbiräägitud kõik olulised punktid seoses revisjoni protsessiga;
- 3) eksisteerib kokkulepe ühise nägemuse, pühendumuse ja koostöö osas.

### Seaduse reguleerimisala ja revisjoniga haaratavate aktide/normide piiritlemine:

Revisjoni I etapi tulemusena vastu võetav kriminaalmenetluse seadustiku muutmise seaduse eelnõu käsitleb järgmisi valdkondi:

1. üleminek digitaliseeritud kriminaalmenetlusele;
2. digitaalsete tõendite kasutamise võimaldamine;
3. legaliteediprintsiibi piiramine menetluse alustamisel;
4. kohtuliku arutamise piiramine teatud kuritegudes kahe kohtuastmega;
5. tõendite kogumisel dubleerimise vältimine kohtu- ja kohtueelses menetluses;
6. eeluurimiskohtuniku institutsiooni korrastamine;
7. kriminaalmenetlust tagavate meetmete süsteemi täiendamine;
8. kriminaalmenetluse seadustiku tulevasesse üldosasse esmavajalikud sätted.

### Ajakava:

Jaauar, 2016.

## 5. Tegevuskava ja kontseptsiooni ettepanekud ning probleemide lahendusteede kaardistamine

### Eesmärgid:

- 1) tegevuskava lõplik sõnastamine;
- 2) revisjoni kontseptsiooni<sup>1</sup> väljapakumine;
- 3) praktikas tõusetunud probleemide ja puudujääkide kaardistamine ning võimalusel esialgsed ettepanekud nende ületamiseks.

### Tulemused:

tegevuskava täiendamine: töögrupi liikmed esitava oma ettepanekud tegevuskava täiendamiseks.

Arvamus võimaliku revisjoni ülesehituse kohta:

- 1) iga töögrupi liige esitab enda nägemuse oma revisjoniülesande kohta;
- 2) milles väljendub selgelt revisjoniülesande käsitlemise struktuur ning põhjendab lühidalt oma lähenemist.

### Analüüsivaldkondade ja –ülesannete esialgne jagunemine tööühma liikmete vahel:

Ülesanne	Ekspert
1. Üleminek digitaliseeritud kriminaalmenetlusele	Martin Hirvoja
2. Digitaalsete tõendite kasutamise võimaldamine	Jaanus Tehver
3. Legaliteediprintsiibi piiramine menetluse alustamisel	Anneli Soo
Kohtuliku arutamise piiramine teatud kuritegudes kahe kohtuastmega	Jaan Ginter
5. Tõendite kogumisel dubleerimise vältimine kohtu- ja kohtueelses menetluses	Margus Kurm
6. Eeluurimiskohtuniku institutsiooni korrastamine	Jaan Ginter
7. Kriminaalmenetlust tagavate meetmete süsteemi täiendamine	Martin Hirvoja
8. Kriminaalmenetluse seadustiku üldosa koostamine	Andreas Kangur

### Ajakava:

- jaanuar, 2016.

<sup>1</sup> Revisjoni kontseptsiooni all mõeldakse eelkõige seda, millised probleemid saavad revisjoni I etapi jooksul käsitletud.



## 6. Probleemide analüüs ja edasise tegevuse täpsustamine

### Eesmärk:

- analüüsida kriminaalmenetluse revisjoni I etapiks püstitatud ülesandeid ja täpsustada edasist tegevust.

### Tulemus:

- kriminaalmenetluse revisjoni I etapiks püstitatud ülesanded analüüsitud ning tulemuste pinnalt tegevused täpsustatud.

### Ajakava:

- kestab 4 kuud (veebruar – mai, 2016).

## 7. Väljatöötamiskavatsuse koostamine

### Eesmärk:

- lähtuvalt määratletud kriminaalmenetluse probleemidest ning pakutud parimast praktikast kirjeldatakse tulevaste lahenduste raamistikku ning esitatakse see avalikuks aruteluks.

### Tulemus:

- hea õigusloome ja normitehnika eeskirja nõuetele vastav kriminaalmenetluse seadustiku muudatuste väljatöötamiskavatsus. VTK on vormistatud Justiitsministeeriumi poolt kehtestatud vormi järgides.

### Ajakava:

- väljatöötamiskava koostamine 2 kuud (aprill-mai, 2016).



## **8. VTK kooskõlastusring ja laekunud kommentaaride arutamine töörühmas, vajadusel vastuste arutamine komisjonis**

### **Eesmärk:**

- VTK täiendamine ja viimistlemine lähtuvalt kooskõlastamisel saadud tagasisidele.

### **Tulemus:**

- VTK on täiendatud ja viimistletud lähtuvalt kooskõlastamisel saadud tagasisidele.

### **Ajakava:**

- VTK täiendamine ja viimistlemine kestab 2 kuud (juuni - juuli, 2016).

## **9. Eelnõu ja seletuskirja koostamine**

### **Eesmärk:**

- seadustiku muudatuste struktuuri väljatöötamine, parima praktika selgitamine ja regulatsioonide pakkumine;

### **Tulemus:**

- loodud on kriminaalmenetluse seadustiku muutmise seaduse esialgsed eelnõud ja seletuskirja lähtematerjalid;

### **Ajakava:**

- esialgse eelnõude loomine kestab 3 kuud (algab juuli-september, 2016).

## **10. Tulemuste analüüs ja edasise tegevuse täpsustamine**

### **Eesmärk:**

- analüüsida tulemusi ja täpsustada edasist tegevust.

### **Tulemus:**

- analüüsitud tulemuste pinnalt täpsustatud tegevused.

### **Ajakava:**

- Kestab 1 kuu (oktoober, 2016).

## 11. Eelnõu täiendamine

### Eesmärk:

- kriminaalmenetluse seadustiku muutmise seaduse eelnõu ja seltuskirja täiendamine.

### Tulemus:

- täiendatud eelnõud ning tabelid, kuhu on koondatud vastava valdkonna eelnõu ja kehtiva õiguse sätted ning direktiivide ja rahvusvaheliste lepingute normid.

### Ajakava:

- kestab 1 kuu (oktoober, 2016).

## 12. Mõju hindamine

### Eesmärk:

- hinnata kriminaalmenetluse seadustiku muutmise seaduse võimalikku mõju.

### Tulemus:

- kasutades empiirilisi uurimismeetodeid hinnatakse kriminaalmenetluse seadustiku muutmise seaduse eelnõus planeeritavate õiguslike algatuste võimalikud kvalitatiivsed ja kvantitatiivsed mõjud.

### Ajakava:

- kestab 2 kuud (november-detsember, 2016).

### **13. Seaduseelnõu ja selle seletuskirja korrigeerimine ministeeriumis, keele- ja normikontrolli teostamine ning eelnõu saatmine kooskõlastamisele**

**Eesmärk:**

- valmistada ette lõplik eelnõu tekst ja seletuskiri.

**Tulemus:**

- valminud on lõplikud eelnõu tekst ja seletuskiri.

**Ajakava:**

- kestab 2 kuud (algab jaanuar – veebruar, 2017).

### **14. Eelnõu menetlemine Vabariigi Valitsuses ja Riigikogus. Vajadusel üleskerkinud küsimuste lahendamine töögrupi juhi ja liikmete poolt**

**Eesmärk:**

- kriminaalmenetluse seadustiku muutmise seaduse eelnõu heakskiitmine Vabariigi Valitsuses ja vastuvõtmine Riigikogus.

**Tulemus:**

- kriminaalmenetluse seadustiku muutmise seaduse eelnõu on heaks kiidetud Vabariigi Valitsuses ja vastu võetud Riigikogus.

**Ajakava:**

- kestab 4 kuud (algab märts - juuni, 2017).

## 15. Revisjoni I etapi läbiviimise eelarve

	Tööjõukulud									Kirjandus	Lähetuskulud	Konkreetsed faasi kulud	Kulud kokku
	Üleminek digitaliseeritud kriminaalmenetusele	Digitaalsete tööendite kasutamise võimaldamine	Legaliteedi-printsipi piiramine menetuse alustamisel	Kohtuliku arutamise piiramine teatud kuritegudes kahe kohtuastmega	Tööendite kogumisel dubleerimise vältimine kohtu- ja kohtueelses menetluses	Eeluurimiskohatuniku institutsiooni korrastamine	Kriminaalmenetlust tagavate meetmete süsteemi täiendamine	Kriminaalmenetluse seadustiku üldosa koostamine	Töögrupi juhtimine				
Tegevuskava loomine ja töörihma kinnitamine	501,75	501,75	501,75	501,75	501,75	501,75	501,75	501,75	669			4 683,00	4 683,00
Probleemide analüüs	4014	4014	4014	4014	4014	4014	4014	4014	5352	1500	900	39 864,00	44 547,00
Väljatöötamiskavatsus	1672,5	1672,5	1672,5	1672,5	1672,5	1672,5	1672,5	1672,5	2230		900	16 510,00	61 057,00
Mõjude hindamine	1672,5	1672,5	1672,5	1672,5	1672,5	1672,5	1672,5	1672,5	2230		900	16 510,00	77 567,00
Eelnõude loomine	1672,5	1672,5	1672,5	1672,5	1672,5	1672,5	1672,5	1672,5	2230		900	16 510,00	94 077,00
Eelnõude menetlemine VV-s ja Riigikogus	501,75	501,75	501,75	501,75	501,75	501,75	501,75	501,75	669		900	5 583,00	99 660,00
<b>Kokku</b>	10035	10035	10035	10035	10035	10035	10035	10035	13380	1500	4500	99 660,00	

## 16. Revisjoni I etapi graafiline ajakava

Projekti ajaline kestus: 01.01.2016 - 30.06.2017

Aasta	2016												2017					
Kuu	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	1	2	3	4	5	6
1. Revisjoni üldine juhtimine	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
2. Huvigruppide teavitamine ja kaasamine	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
3. Koostöö komisjoniga	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
4. Tegevuskava loomine ja töörühma kinnitamine	■																	
5. Tegevuskava ja kontseptsiooni ettepanekud ning probleemide lahendusteede kaardistamine	■																	
6. Probleemide analüüs ja edasise tegevuse täpsustamine		■	■	■	■													
7. VTK koostamine				■	■													
8. VTK kooskõlastusring ja laekunud kommentaaride arutamine töörühmas, vajadusel vastuste arutamine komisjonis						■	■											
9. Eelnõu ja seletuskirja koostamine							■	■	■									
10. Tulemuste analüüs, edasise tegevuse täpsustamine										■								
11. Eelnõu täiendamine											■							
12. Mõju hindamine											■	■						
13. Seaduseelnõu ja selle seletuskirja korrigeerimine ministeeriumis, keele- ja normikontrolli teostamine ning eelnõu saatmine kooskõlastamisele													■	■				
14. Eelnõu menetlemine Vabariigi Valitsuses ja Riigikogus. Vajadusel üleskerkinud küsimuste lahendamine töögrupi juhi ja liikmete poolt.																■	■	■